

Nr 252.

Av herr **Jönsson** i Fridhill **m. fl.**, om sådan ändring i lagen om arbetstidens begränsning, att vid vissa slag av arbete och rörelse frivillig överenskommelse om arbetstidens längd må kunna träffas.

Kravet på en lagstadgad reglering av arbetstiden har otvivelaktigt i främsta rummet åsyftat den större fabriksmässigt drivna industrien. När därför förslaget till lag om arbetstidens begränsning under sistlidet är förelåg till riksdagens behandling, framfördes av medlemmar i liberala samlingspartiet vissa erinringar emot detsamma. Särskilt ifrågasattes behovet av lagens behövlighet för andra arbeten än sådana, som kunna hänföras till industri, bergshantering och gruvdrift, och åtskilliga yrkanden framställdes om undantag utöver dem, som funnos intagna i Kungl. Maj:ts proposition. Såsom synnerligen angeläget framhölls nödvändigheten av att säsongarbeten samt hantverk och mindre arbetsföretag undantoges från lagens tillämpning.

Dessa önskemål föranledde ej annan åtgärd, än att riksdagen efter särskilda utskottets hemställan medgav undantag för vissa smärre företag. Den allmänna uppfattningen var, att oaktat lagen fick en omfattning, som sträckte sig vida över de arbetsområden, som närmast voro i behov av densamma, och om också icke alla de synpunkter vi framhöllo vunnit beaktande i förenämnda hänseende, kunde förslaget dock biträdas i förhoppning om att arbetsrådet skulle med den största varsamhet tolka detsamma.

Lika väl som vi fortfarande anse att ifrågavarande lag är ofrånkomlig för de kategorier av arbetare, som den närmast är avsedd att

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 4 saml. 79 häft. (Nr 252—255.) 1

skydda, samt att vårt land icke kunde ställa sig isolerat från en lagstiftning, som tränger sig fram över snart sagt hela den civiliserade världen, lika väl förmena vi, både att lagen erhöi en omfattning, som är obehöfelig och till sina verkningar kommer att onödigt betunga åtskilliga näringar och arbetsföretag mot arbetarnas egen önskan.

Den korta tid, som förflutit sedan lagen antogs, ger jämväl anledning till den erinran, att arbetsrådet enligt vår uppfattning i flera kända fall givit densamma en tolkning, som icke kan hänföras till den gamla domarregeln: »Hellre fria än fälla.» Helt naturligt har också dess från början stora arbetsbörd knappast gjort det möjligt att alltid i detalj granska alla handlingar.

Arbetsrådets arbetsbörd skulle emellertid väsentligen förminska, om avgörandet i en del fall kunde utan vidare träffas av arbetsgivare och arbetare. Om sålunda dessa själva, utan hinder av vad lagen stadgar, kunna träffa överenskommelse om arbetstidens längd, vanligen avpassad efter arbetets art och föreliggande behov, skulle ingens rätt trädas för nära och problemen utan svårighet förenklas. Härvid förutsättes att dylika avgöranden icke kunna ifrågakomma för verklig industri — med undantag för fabriksföretag, som äro hänförliga till säsongarbete — ävensom bergsbruk och gruvarbete. Otvivelaktigt skulle denna frihet till ömsesidig överenskommelse väsentligen bidra till det goda samförstånd, som alltid är önskvärt mellan arbetsgivare och arbetare. Vid byggnadsföretag, vägarbeten och ett flertal andra arbeten, som utföras i det fria och äro beroende av årstidens och väderlekens växlingar, skulle härigenom också beredas möjlighet att, utan hinder av lagen, avpassa en för båda parter lämplig arbetstid. Det egentliga säsongarbetet, som aldrig kan utan risk för allvarliga förluster inrangeras under lagen, skall med denna rörelsefrihet emellan vederbörande parter i regel också ernå lösning i avtalshänseende.

På grund av vad vi anført hemställes vördsamt,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av lagen av den 17 oktober 1919 om arbetstidens begränsning, att vid arbete och rörelse, som icke är hänförlig till bergsbruk, gruvarbete och industri — såvida densamma ej har karaktär av säsongarbete — må, utan hinder av vad lagen stadgar, frivillig överenskommelse träffas emellan arbetsgivare och arbetare om arbetstidens längd.

Tillika anhålles att vederbörande utskott måtte formulera den erforderliga lagtexten.

Stockholm den 21 januari 1920.

<i>Swen Jönsson.</i>	<i>Gustaf Olsson</i> i Ramsta.	<i>N. O. Olsson.</i>
<i>Bernhard Olsson.</i>	<i>Oscar Carlström.</i>	<i>K. A. Sandberg.</i>
<i>C. J. Johansson,</i> Olstorp.	<i>Albert Mossberg.</i>	<i>K. M. Andersson.</i>
<i>Alfred Persson.</i>	<i>Olof Jonsson.</i>	<i>Oscar Osberg.</i>
<i>L. Aug. Schill.</i>	<i>P. Beraström</i> i Bäckland.	<i>Anders Johansson,</i> Hässlås.
<i>Ola Jeppsson.</i>	<i>Adolf Alexandersson.</i>	<i>Emil Gustafson.</i>
<i>F. E. Holmner.</i>	<i>Axel Pehrsson</i> i Bramstorp.	<i>G. Nic. Torgén.</i>
<i>A. Olsson</i> i Mora.	<i>Carl A. Molin</i> i Aspa.	<i>Ing. Bergman.</i>
<i>And. Karlsson.</i>	<i>E. Moberger.</i>	<i>Frans Berggren.</i>
<i>J. A. Ander.</i>	<i>Algot Jungnell.</i>	<i>A. Danielsson.</i>
<i>Felix Hamrin.</i>		<i>Carl Jansson.</i>